

Støy på klinikken fører til dårlig helse

Lydnivåene på en tannklinikk kan føre til dårlig helse og misnøye. En dansk studie viser at to av tre medarbeidere plages av høye lydnivåer.

 JOHAN ERICHS, MERAMEDIA

– Medarbeidere innen tannpleie rammes tidligere av hørselsproblemer sammenlignet med gjennomsnittet i befolkningen, forteller Rebecca Pinstrup Mosdal, en av forfatterne av studien.

Lyd fra forskjellige instrumenter er vanlig innen tannpleie. Instrumenter som roterer med høye hastigheter, ultralydsinstrumenter og spytt suger kan ligge på høye lydnivåer, spesielt når de brukes samtidig. Flere studier viser at støytoppene på en tannklinikk kan ligge rundt grenseverdien på 80 dB (svenske Arbeidsmiljøverkets retningslinjer). To danske tannpleiere som nylig ble ferdig med utdanningen, gjennomførte en studie i bacheloroppgaven sin for å belyse hvordan medarbeidere innen tannpleien opplever tilstedeværelsen av forstyrrende lyder og støy på arbeidsplassen.

– Vi la merke til, i vår kontakt med tannhelsepersonellet, at de var bekymret over lydnivåene på klinikkene og at flere av de vi snakket med opplevde hodepine og tinnitus etter en arbeidsdag, forteller Rebecca Pinstrup Mosdal, som nå jobber på en tannklinikk i danske Århus.

Mange er plaget

Sammen med medstudenten, Pernille Poulsen, undersøkte de hvor utbredt problemet med støy som helserisiko innen tannpleien er. 152 medarbeidere svarte på spørreundersø-

kelsen, og to tredjedeler av disse oppga at de opplevde lydnivået som høyt eller svært høyt.

– Vi ble overrasket over at det var så mange. Det viser at lydnivået er et problem. 36 prosent av de som svarte, fortalte at de kunne oppleve plager med tinnitus etter en arbeidsdag. Til sammenligning er forekomsten av tinnitus blant den danske befolkningen 10-20 prosent.

Mange av de som svarte på spørreundersøkelsen, fortalte også at de følte seg stresset og lettirritert etter en arbeidsdag der de hadde blitt utsatt for høye lydnivåer.

Mange som svarte på undersøkelsen var veldig positive til at spørsmålet om lydnivået på arbeidsplassen ble belyst, ettersom dette ikke er noe man vanligvis snakker om på klinikken, forteller Pernille Poulsen, som nå er tannpleier i Randers i Jylland. Ifølge de to tannpleierne påvirkes alle yrkesgrupper på en klinikk omtrent like mye av støy.

– Kanskje var påvirkningen noe lavere hos tannteknikerne, men blant tannleger, klinikkassistenter og tannpleiere var svarfrekvensen omtrent på samme nivå når det gjelder opplevelse og påvirkning av høye lyder, forklarer Rebecca Pinstrup Mosdal. I den danske studien var turbin, ultralyd og høyhastighetsborer de instrumentene som ble fremhevet som mest støyende, i likhet med funn som er gjort i andre studier på området. Det var ingen større forskjell i opplevelsen av støy mellom kjønnene.

Høye lyder innen tannpleien kan føre til både dårligere arbeidskvalitet og livskvalitet. Det viser en dansk studie utført av tannpleierne Rebecca Pinstrup Mosdal og Pernille Poulsen. Foto: privat.

– Men vi konstaterte at menn innen tannpleien vanligvis har lettere for å begynne å bruke hørselsbeskyttelse enn kvinner har. Vi har ikke undersøkt hvorfor det er slik. Både medarbeidere innen privat og offentlig tannpleieklinikker har deltatt i undersøkelsen.

Overrepresentasjon

Alder er noe som nesten uten unntak påvirker hørselen.

– I vår undersøkelse var gjennomsnittsalderen 43 år, og vi mener derfor at problemet ikke kan knyttes til aldersrelatert hørselstap. Mer enn halvparten av de som svarte, oppga at de kunne ha vanskelig for å følge med i en vanlig samtale og at de ofte måtte få ord eller uttrykk gjentatt for å forstå innholdet og få sammenheng i kommunikasjonen, sier Pernille Poulsen. For å få et sammenligningstall,

sammenlignet de to tannpleierne hvilke nivåer som gjelder generelt for befolkningen.

– Det nivået på hørselstap som våre respondenter hadde, tilsvarer det nivået som generelt inntreffer hos den vanlige danske befolkningen når de er 60 år gamle. Tannpleiemedarbeiderne rammes altså tidligere av hørselsproblemer. Det viser at dette er et problem som bør opp på dagsorden og håndteres, sier Rebecca Pinstrup Mosdal. Blant deltakerne i spørreundersøkelsen er det en tredjedel som bruker hørselsvern regelmessig.

– Det er ofte fornbare ørepropper som stenger ute støy, men som samtidig gjør at de kan kommunisere trygt med pasientene. En måte å redusere støy og høye lyder på en klinikk er å bruke moderne utstyr og vedlikeholde det for å eliminere unødvendig høye lydnivåer som følge av slitasje.

Vi er autorisert 3Shape forhandler i Norge

Scan QR kode for mer informasjon.

**ARTINORWAY
GRUPPEN**
Formaling og norsk produksjon av kransteknikk

– Musikk som spilles på klinikkene og ventilasjonslyder kan også påvirke lydnivået. Rebecca Pinstруп Mosdal og Pernille Poulsen mener at det burde være større fokus på den helserisikoen som høye lyder kan utgjøre for medarbeiderne på en tannpleieklinikk.

– Det er viktig at spørsmålet om helse og trivsel tas opp, det viser både vår studie og andre studier som er gjort på området. Vi håper å bidra til økt interesse ved å holde foredrag og fortelle om studien vår, avslutter Pernille Poulsen.

Handle i tide

Den svenske forskeren, Sofie Fredriksson, autorisert audiograf ved Sahlgrenska Akademiet ved Göteborgs Universitet, har nylig publisert en samling av studier om risikoen for hørselsskader relatert til støy blant tannhelsepersonell. Forskeren konstaterer at det kan forekomme høye lyder i kort tid når spesifikke instrumenter som høyhastighetsborer blir brukt.

– Det er spesifikt utstyr som høyhastighetsvinkelstykker og «high speed-bor» som genererer høye lyder, forteller Fredriksson. Forekomst av støy har generelt en negativ innvirkning både på arbeidsmiljøet og arbeidsprestasjonen.

– Generelt sett er det slik at konsentrasjonen og arbeidsprestasjonen kan bli påvirket negativt. Forstyrrende støy påvirker vårt velvære og trivsel på arbeidsplassen. Risikoen er også at en person blir anspent og stresset av støy og høye lyder. De medisinske konsekvensene for en person som utsettes for høye lydnivåer kan for eksempel være hørselstap, sus eller piping i ørene (såkalt tinnitus) og lydfølsomhet.

– Risikoen for hørselsskader bør alltid tas på alvor. En støyrelatert hørselsskade er ofte permanent og kan også forverres ved fortsatt eksponering for støy. Av den grunn er det viktig å forebygge og oppdage hørselsskader og hørselstap i tide, forklarer Sofie Fredriksson.

Lydmiljøet er viktig

De fleste studier om støy på arbeidsplasser er gjennomført innenfor yrker med høy eksponering innen industrien.

– Uansett yrke er det imidlertid viktig å undersøke lydmiljøet, siden lyd påvirker oss mye mer enn vi tror. Det er verdifullt å ha spørsmålet på arbeidsmiljøagendaen for å ivareta trivsel og ikke minst forebygge hørselsskader. For tannlegenes del kan det dreie seg om at problemet nedprioriteres når det finnes andre risikoer på en tannkli-

– Det er viktig å oppdage hørselsproblemer så tidlig som mulig, da skaden ofte blir permanent, sier Sofie Fredriksson, autorisert audiograf ved Sahlgrenska Akademiet ved Göteborgs Universitet. Foto: Göteborgs universitet.

nikk, for eksempel problemer med ergonomi. Fredriksen anbefaler forebyggende hørselsprogram der nyansatte gjennomgår en hørselstest som deretter kan fungere som utgangspunkt for fremtidige målinger.

– Hørselsmålinger er pålagt for ansatte som eksponeres for støy over en bestemt grense, men alle som opplever hørselsproblemer, bør gjennomføre en hørselsmåling. Hørselsvern som øreklokker brukes på mange arbeidsplasser som en løsning for å stenge ute støy.

– Men dette er en siste utvei dersom støyen ikke kan elimineres på annen måte eller ved spesifikke arbeidsoppgaver. Noen tannleger bruker ørepropper ved bruk av høyhastighetsbor, det fungerer vanligvis bra og de er enkle å bruke, avslutter Sofie Fredriksson.